

Arviointikertomus: Harri Lepolahti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja yleisö

Tarkastuslautakunta on tehnyt jälleen kerran tärkeää työtä päätöksenteon tueksi. Lautakunnan arvioinnit auttavat valtuustoa arvioimaan kunnan toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä sitä, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet. Lautakunta on myös tuottanut olennaista ja uutta tietoa, jota voidaan hyödyntää kunnan toiminnan kehittämisessä.

Tarkastuslautakunta nostaa arviointikertomuksessa esiin lautakunnan oman työn kehittämisen palvelemaan paremmin valtuustoa esim. väliarviointien muodossa. Tämä on luonnollisesti tervetullut uudistus, jos lautakunnalla vaan on resursseja arviointityön kehittämiseen ja lisäämiseen.

Ryhmämme yhtyy näkemykseen, että valtuusto voisi hyötyä vielä enemmän tarkastuslautakunnan työstä ja näkee, että arvioinnin tuloksiin kannattaisi käyttää nykyistä enemmän aikaa valtuuston toimesta esim. jonkun seminaarin yhteydessä.

Tavoitteiden osalta Tarkastuslautakunnan arviointi kohdistuu erityisesti kunnanhallitukseen, jolla on hallintosäännön perusteella suurin vastuu edistää sitä, että valtuuston päättämät linjaukset toteutuvat.

Kiitettävää arvosanaa ei kunnanhallitukselle arviointitulosten perusteella voi tällä kertaa antaa, kovasti riittää vielä työtä ja kehitettävää valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta. Näitä kehitettäviä asioita pääsemme tarkastelemaan lähemmin, sitten kun kunnanhallitus antaa vastauksen arviointikertomuksen havaintoihin.

Joitakin nostoja arviointikertomuksesta.

Tarkastuslautakunta samoin kuin ryhmämme on huolissaan kunnan voimakkaasta velkaantumisesta ja talouden tilanteen heikentymisestä tulevaisuudessa. Investointimenot ovat moninkertaistumassa ja investoinnit rahoitetaan velkarahalla. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa, että kunnan tulee panostaa tulojen kasvattamiseen.

Sivistyspalveluissa oppilaspoissaolojen suureen määrään on kiinnitetty huomiota. Oppilaiden osuus, joilla on yli 150 poissaolotuntia, oli 8,7 % (2023: 8,5 %). Tähän on pakko löytää joku selittävä tekijä ja syytä kiinnittää vakavasti huomiota.

Opiskeluhuollon psykologipalvelun tilanne on parantunut, mutta kouluissa ei ole järjestetty lainkaan laajoja terveystarkastuksia. Ihmettelemme, miten tämä on mahdollista. Ymmärtääksemme oppilaiden laajat terveystarkastukset ovat lakisääteisiä vuosiluokilla 1,5 ja 8.

Pätevien kelpoisten opettajien osuus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli 63 %. Yksityisen varhaiskasvatuksen puolella pätevien osuus oli 19 %. Herää kysymys, saavutetaanko varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet tämän tasoisilla resursseilla.

Hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyötä on edistetty tavoitteen mukaisesti ja palvelujen onnistunut toteuttaminen asukkaille edellyttääkin tiivistä yhteistyötä. Kunnassa ja hyvinvointialueella on tärkeää olla yhteinen näkemys siitä, mitä yhteistyöllä tavoitellaan, mistä lähdetään ja millä keinoin yhteisiin tavoitteisiin päästään. Viimeaikainen keskustelu Nurmijärven sosiaali- ja terveystalousta osoittaa, että yhteistyössä on vielä paljon parantamisen varaa.

Move-mittauksen mukaan perusopetuksen 5.- ja 8.-luokkalaisten fyysisen toimintakyvyn tulokset ovat heikentyneet molemmissa ikäryhmissä sekä tytöillä ja pojilla. Esimerkiksi 8.-luokkaisista tytöistä 48,8 % toimintakyky (32,6 % vuonna 2023) on huolestuttava ja pojista 43,6 % (32,6 % vuonna 2023). Siis

toimintakyky on huolestuttavalla tasolla lähes puolella ikäluokasta. Todella huolestuttavaa kehitystä, johon tulisi sekä sivistyspalveluissa, että liikuntapalveluissa kiinnittää huomiota.

Kiinteistöjen heikko kunto on ilmennyt liian usein sisäilmaongelmina. Toimitilojen sisäilmaongelmat ovat aiheuttaneet terveyshaittoja ja nostaneet mm. työterveyshuollon kustannuksia merkittävästi.

Onnistumisia.

Positiivisena voidaan pitää tarkastuslautakunnan arviota, että strategian toteuttaminen on edennyt myönteisesti ja toimenpiteitä on tehty strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Henkilöstöasioissa on tapahtunut positiivista kehitystä. Sairaspoissaolot vähentyneet selvästi ja henkilöstökyselyn tulokset kehittyneet parempaan suuntaan.

Myönteisenä voidaan pitää myös sitä, että toiminnan ja investointien rahavirran negatiivinen kertymä viideltä vuodelta on supistunut merkittävästi, eikä lainakanta kasvanut edellisestä vuodesta.

Yhdymme tarkastuslautakunnan näkemykseen, että valtuustotason toiminnallisten tavoitteiden määrä on valtaisa ja että tavoitteiden asettamisessa tulisi kiinnittää määrän ohella huomiota siihen, että tavoitteiden toteutumisen vaikuttavuutta voidaan arvioida.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomukset, samoin kuin tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset tulee kuntalain mukaan olla saatavilla yleisessä tietoverkossa. Löysin kunnan kotisivuilta tilinpäätöksen vuodelta 2023 ja arviointikertomuksen vuodelta 2022. Tilintarkastuskertomuksia en löytänyt.

Erityisesti haluamme kiittää tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa **Hannu Toikkasta**, jolla on todella pitkä ja ansiokas ura tarkastuslautakunnan puheenjohtajana sekä kunnan luottamushenkilönä.

Kiitämme myös tarkastuslautakuntaa, viranhaltijoita ja kunnan työntekijöitä arvokkaasta työstä kuntalaisten hyväksi. Oikein mukavaa ja rentouttavaa kesän aikaa kaikille!

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 21.5.2025

Harri Lepolahti